

KÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam,
3776. szám
—
4 oldal,
20 bani
—
1957,
április 17,
szerda

A gazdag kukorica termése

Rajonunk kollektív gazdaságainak és mezőgazdasági társulásainak tagsága, valamint közselelményi egységei leggyakrabban dolgozó parasztjai még a hideg idő beállta előtt megkezdtek a kukorica vetését. Eddig 3.486 hektáron került földbe a mag, s ebből 1.653 hektáron hibrid kukoricamagot vetettek. A vetésben a kisiratosi kollektivisták 135 hektárral, a Tisa Noua-ak 93 hektárral, az alunisiak 68 hektárral, a vingaiak 100 hektárral, a vladimirescuiek 50 hektárral járnak az élen. Kitelelték magukért az 6-bodrogi, nagyratosi, vingai, kúrtosi mezőgazdasági társulások tagjai is. Világosan az egyéni leg gazdálkodók 140 hektár, a monostoriak 257 hektár, míg a kúrtosiak 312 hektár kukoricát vetettek el.

A meteorológiai intézet jelentése szerint a kukoricavetésre jelen pillanatban nem a legmegfelelőbb az időjárás. Április 15-én öt fok volt a föld melege, míg 16-án 5 és 6 fok között ingadozott. A kukoricavetéshez pedig legalábbis 9–10 fok szükséges. A meteorológusok arról is értesítettek bennünket, hogy az idő rövidesen felmelegszik, s akkor teljes lendülettel hozzá lehet majd látni a kukoricavetéshez.

A magyarpécskai kollektivisták

Az első sürgősségi szakaszba tartozó növénymagvakat a magyarpécskai kollektivisták már rég elvetették. Mivel tavaszi vetésterületük jelentős részét még az elmúlt év őszén felszántották a GTA traktorjaival, ide jében megkezdhetik a

kukorica vetését. Április 13-ig 50 hektár hibrid kukorica vetőmagot vetettek el. Amint az idő felmelegszik, ismét elkezdik a vetésnek. A mezeli brigádok eddig egyenlő arányban vetették a különböző mezőgazdasági munká-

kat. A brigádok egyenként körülbelül 12–13 hektár kukoricát vetettek el. A gazdaság tagságának minden lehetősége megvan arra, hogy a hátralevő növénymagvakat, mint például a kukoricát, kenderit, lehetőleg a legrövidebb időn belül elvessék.

Öntözéses kukoricát termesztenek

Az 1957-es évi terv megvalósításánál Carabas Arsa, a fenlaci kollektív gazdaság elnöke javasolta, vegyék tervbe 10 hektár öntözött kukorica termesztését. Az elnök hangsúlyozta, hogy az öntözéses kukorica termesztésével 11.000 kiló hektáronkénti átlagtermést lehet elérni. Ez a javaslat — és különösen a szép eredmény — felkeltette Lovici Mihai, a 2. számú brigád felelőseinek

figyelmét is. Vállalta, hogy brigádja hektáronként 4000 kiló átlagtermést takarít be kukoricából és ugyanakkor kéri, hogy a 2. brigádot bízzák meg az öntözéses kukorica termesztésével. Az elhatározást tett követte. Hozzáálltak a csatornázási terv elkészítéséhez. Utána megkezdtek a 12 hektár öntözéses kukorica területének előkészítését. A brigád 1. és

4. csoportja készítette a 200 méter hosszú, 1,5 méter mély csatornát, a 2. és 3. csoport tagjai trágyát hordtak a földre. A brigád a 11.000 kiló hektáronkénti termés biztosítása érdekében a 12 hektáron a gazdaságban kitermelt hibrid kukoricát vet. A brigád tagjai már elvégezték az ellenőrző csatornázást s már várják, hogy az idő újabb alkalmas legyen a vetés megkezdésére.

Az „Atomenergia békés célokra történő felhasználása” című kiállításon

Néhány nappal ezelőtt nyílt meg Temesváron az „Atomenergia békés célokra történő felhasználása” című szovjet tudományos-technikai kiállítás. A kiállítás megnyitását követő

öt nap alatt több, mint tízezer látogató haladt el a kiállított gépek, szerkezetek előtt. Érdekes, hogy a látogatók mintegy 20 százaléka vidékről utazott tartományunk székelyrére, csupán azzal a céllal, hogy a kiállítást megnézzék.

A látogatási füzetben érdekes feljegyzések tanuskodnak az érdeklődők kiállításról alkotott véleményéről. Az egyetem ipari-vegyészeti karán tanuló diákok egyik csoportja a következőket jegyezte a füzetbe: „Igen megragadott bennünket minden, amit a kiállításon láttunk; a kiállított tárgyak rendkívül érdekeltek bennünket.” Alább a következőket írta a temesvári opera egyik karagya: „A kiállítás még mélyebben meggyőzött a Szovjetunió békekarátjáról.”

Az első napon a részletre árusító konfekció-üzletben

Városszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg a részletre árusított konfekció iránt. Hétfőn, már a kora regeli órákban, zsúfolásig megtelt az Eminescu utca sarkán lévő üzlet, ahol a konfekció árú részletfizesére hozták forgalomba. Az üzlet dolgozói készséggel állottak az érdeklődők rendelkezésére. Felvilágosították a vásárlókat a részletfizes feltételeiről, megmutatták az árukészletet s azok számára, akik vásárolni óhajtottak, kiosztották a szerződések típusváltozatát. Rövid két óra alatt, délelőtti tíz óráig, nem kevesebb, mint háromszáz vásárló kért szelvényt szerződéskötés végett. A koránkezők közül egyesek, tíz óráig, már át is vették a megvásárolt konfekció-árut. Ezek közé sorolhatjuk Horváth Margit elvtársnőt, a TEBA gyár, valamint Dóczy Ferencet, a Dózsa György butorgyár dolgozóját.

Hazánkba érkezett a Francia Kommunista Párt küldöttsége

Hétfőn délután a fővárosba érkezett a Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának küldöttsége, élén Waldeck Rochet elvtárral, a Francia Kommunista Párt KB Politikájának tagjaival. A küldöttségben a következő elvtársak vesznek részt: Georges Frischman, Marcel Servin, a Politburo tagjai, Madeleine Vincent, Roland Leroy, a Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának tagjai.

A baneasai repülőtéren a francia pártküldöttséget a következő elvtársak fogadták: C. Pirvulescu, Gh. Apostol, N. Ceausescu — az RMP KV Politikájának tagjai, Constanta Craciun, P. Daju, Fl. Danalache, M. Gavriluc, P. Lupu, C. Scarlat, Gh. Stoica, S. Toma, Vass Gizella — az RMP KV tagjai, B. Almajan, I. Dobre, C. Mateescu, A. Moisescu, Ana Toma, P. Tugui, Gh. Vasilechi — az RMP KV póttagjai, továbbá az RMP KV és az RMP bukaresti szervezetének számos aktivistája, újságírók.

A Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának küldöttsége megbeszélést fog folytatni a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének küldöttségével.

Este a Francia KP KB küldöttségének tagjai találkoztak Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárral, az RMP KV első titkárával, Gheorghe Apostol, Petre Borila, Nicolae Ceausescu, Miron Constantinescu, Mogyorós Sándor, Constantin Pirvulescu elvtársakkal, az RMP KV Politikájának tagjaival, Stefan Voitec elvtárral, az RMP KV Politikájának póttagjaival és Vass Gizella elvtársnővel, az RMP KV tagjaival.

Példamutatón dolgoznak a kommunisták

A szentmártoni kommunisták felvilágosító és szervező munkájuk eredményeként számos egyéni leg gazdálkodó dolgozó paraszt család szakitott régi életmódjával és kollektív gazdasággal vagy pedig mezőgazdasági társulásba tömörült.

A kommunisták nem pihentek babérjaikon, hanem még fokozottabb lendülettel végzik ez irányú tevékenységüket. És a gyakorlat bebizonyította, hogy ott, ahol a kommunisták példamutatón dolgoznak, a várt eredmény sem maradhat el. Az ő munkájuknak tulajdonítható, hogy ez év márciusig százhuszan léptek be a kollektív gazdaságba. Ezenkívül

a mezőgazdasági társulásba huszonöt család tömörült mintegy hetven hektár földterülettel.

A szentmártoni kommunisták ebben a munkájukban jelentős segítséget kapnak a rajoni pártbizottságtól. Ghiur Ioan elvtárs, a rajoni pártbizottság titkára például részletesen megmagyarázta a párttagoknak, az agitátoroknak, hogyan kell dolgozniuk a terepen. Springfield István területi instruktor és Petrita Gheorghe, a rajoni néptanács aktivistája állítólag a terepen tartózkodnak és irányítják, segítik a párttagokat az egyéni leg gazdálkodók körében végzett felvilágosító munkájukban. Borbiro Gheorghe, a községi alapszervezet titkára például Bajetan Ilie négy hektáros egyéni leg gazdálkodót győzte meg a közös gazdálkodás előnyeiről. Moca Ilie, Kerekes Sándor, Tanczer János és Andea Ioan kommunistáknak is számos magángazdálkodót sikerült meggyőzniük a szocialista mezőgazdálkodás felsőbbrendűségéről.

A kommunisták széleskörű politikai és szervező munkája kifejtése nyomán az utóbbi időben 57 egyéni leg gazdálkodó, összesen 200 hektár földterülettel elhatárolta, hogy a pártmutató utra lép és új mezőgazdasági társulást alakít. Amint Springfield István területi instruktor mondotta, az új mezőgazdasági társulást rövidesen felavatják.

Lapunk negyedik oldalán:

- ★ A KINAI LAPOK KÖSZÖNTIK K. J. VOROSILOVOT
- ★ VEKSZLER PROFESSZOR NYILATKOZTA AZ ÚJ A. O. M. KUTATÓ BEREDEZÉSÉRŐL
- ★ A KOMMUNISTA PÁRT HELYZETÉRŐL TANACSKOZOTT A GÖRÖG PARLAMENT
- ★ A TIZENNYOLC NYUGAT-NEMET TUDÓS FELHÍVÁSA HATÁLMAS BENYOMAST KÉLTETT A NEMET SZÖVETSEGI KÖZTÁRSÁGBAN
- ★ A JORDÁNIAI ESEMÉNYEK — EGY ANGOL-AMERIKAI ÖSSZEESKÖVES EREDMÉNYEI

MÁJUS 1. TISZTELETÉRE

A November 7 gyárban a szakszervezeti csoportgyűléseken, az osztályok megbeszélésein, valamint a vállalati nagygyűléseken megtárgyalták május 1. a munkásszolgálat szolidaritása napjának jelentőségét s elhatározták, hogy újabb munkavállalással köszöntik a nagy ünnepet. A kötelezettségvállalást a következő pontokban foglalták össze:

- A jobb ellátás érdekében, terven felül 20.000 kiló élesztőt és 100.000 kiló lisztet adnak.
- Terven felül 30.000 liter tiszta szeszt gyártanak.
- Az előirányzat felett 2000 liter likőr-különlégséget készítenek.

A fenti vállalások sikere érdekében műszaki-szervezési intézkedéseket hajtottak végre, hogy május 1-ig teljesítsék kötelezettségvállalásukat.

Még május 1. tisztelőre elkészülnek az új vízszivattyú beszerelésével, amely biztosítja majd a termeléshez szükséges vízmennyiséget. Ezenkívül megjavítják az ellátást a napközi-otthonban, a gyermekotthonban és az éjszakai szanatóriumban.

A május 1. tisztelőre vállalt kötelezettség minden egyes pontját teljesíteni kell. Ezért eredményt jár, egy-egy értéket, amelyen a munka jó megszervezését, vagy esetleg egy haladott módszer alkalmazását beszél meg. Ime a Fierarul gyár 4. számú osztályának egy ilyen természetű, rövid megbeszélése.

Szovjet kormányküldöttség Bukarestben

Hétfő délelben Bukarestbe érkezett A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere, a Szovjetunió kormányküldöttségének vezetője és G. K. Zsukov marsall, a Szovjetunió honvédelmi minisztere, a küldöttség tagja. Mint megírtuk, a szovjet kormányküldöttség azért érkezett országunkba, hogy véglegesítse és aláírja a Román Népköztársaság területén ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok jogi helyzetére vonatkozó

csapatok jogi helyzetére vonatkozó román-szovjet egyezményt. A baneasai repülőtéren A. A. Gromiko és G. K. Zsukov marsall fogadására a következő elvtársak jelentek meg: Emil Bodnarus hadsereg-tábornok és Petre Borila, a Minisztertanács alelnöke; Grigore Preoteasa külügyminiszter, Leontin Salajan vezérrezdes, az RNK fegyveres erőinek minisztere, Gheorghe Hossu, építészeti és építőanyagipari miniszter, A. Malnasan, helyettes

külügyminiszter, I. Tutoveanu altábornagy, az RNK fegyveres erőinek helyettes minisztere, a nagyvezérkar főnöke, I. G. Maurer akadémikus, az Akadémia jogtudományi kutatóintézetének igazgatója, továbbá állami főtisztviselők, tábornokok és tisztek, a fővárosi dolgozók képviselői, hazai és külföldi újságírók. Jelen volt A. A. Japisev, a Szovjetunió bukaresti nagykövete és a nagykövetség személyzete. (Agerpres.)

KÖZLEMÉNY

a Román Népköztársaság kormánya és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének kormánya között, az RNK területén ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok jogi helyzetére vonatkozó kérdések ügyében folytatott tárgyalásokról és az erre vonatkozó egyezmény megkötéséről

A Román Népköztársaság és a Szovjetunió kormányküldöttségének 1956. december 3-án Moszkvában aláírt nyilatkozatában mind a két kormány rámutatott arra, hogy a békeszerető államok ellen irányuló agresszív katonai tömbök létezése, Nyugat-Németország remilitarizálása, valamint az, hogy az USA és az északatlanti szerződésben résztvevő más államok nagyszámú csapatot és katonai támaszpontokat tartanak fenn a szocialista államok közelében, veszélyeztetik az államok biztonságát. A két kormány úgy vélte, hogy ilyen körülmények között a szovjet katonai egységek ideiglenes állomásozása a Román Népköztársaság területén szükségzerű az esetleges agresszió elleni közös védelem biztosítása érdekében és összhangban áll a nemzetközi szerződésekkel és egyezményekkel.

I. K. Zamosevski, a Szovjetunió külügyminisztériuma V. európai igazgatóságának főnöke, A. N. Nikolajev, a Szovjetunió külügyminisztériuma jogi és szerződésügyi igazgatóságának helyettes igazgatója, K. N. Novikov ezredes, a katonai főügyész helyettese.

A tárgyalásokon szovjet szakértői csoport is részt vett.

A tárgyalások az őszinte barátság és teljes kölcsönös egyetértés légkörében zajlottak le.

A tárgyalások eredményeként 1957. április 15-én aláírták a Román Népköztársaság kormánya és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének kormánya között, az RNK területén ideiglenesen állomásozó csapatok jogi helyzetére vonatkozó egyezményt.

A Román Népköztársaság kormánya részéről az egyezményt Gr. Preoteasa külügyminiszter és L. Salajan, a fegyveres erő minisztere írták alá.

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének kormánya részéről az egyezményt A. A. Gromiko külügyminiszter és G. K. Zsukov, honvédelmi miniszter írták alá.

Az egyezmény aláírásánál jelen voltak: Román részről: Chivu Stoica, az RNK Minisztertanácsának elnöke, Gheorghe Gheorghiu-Dej, az RMP KV első titkára, Emil Bodnarus, Mogyorós Sándor, Petre Borila, Miron Constantinescu, Stefan Voitec, Alexandru Birladeanu, az RNK Minisztertanácsának alelnöke, a kormány több tagja, valamint a Külügyminisztérium és a Fegyveres Erők Minisztériumának főtisztviselői.

Szovjet részről jelen voltak: A. A. Japisev, a Szovjetunió bukaresti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, a nagykövetség személyzete, a szovjet hadsereg több tábornoka és tiszteje.

Bukarest, 1957. április 15.

Fogadás a Miniszterelnökségen a szovjet kormányküldöttség tiszteletére

Hétfőn este Chivu Stoica elvtárs, az RNK Minisztertanácsának elnöke fogadást adott a Minisztertanács épületében a szovjet kormányküldöttség tiszteletére. A szovjet kormányküldöttség vezetője, A. A. Gromiko külügyminiszter és G. K. Zsukov, a Szovjetunió marsallja, honvédelmi miniszter.

A fogadáson a következő elvtársak vettek részt: Gh. Gheorghiu-Dej, az RMP KV első titkára, Emil Bodnarus, hadsereg-tábornok, Petre Borila, Miron Constantinescu, Mogyorós Sándor, Stefan Voitec, Alexandru Birladeanu, a Minisztertanács alelnöke, Gheorghe Apostol, Nicolae Ceausescu, Iosif Csisnevaschi, Alexandru Draghici vezérrezdes, Constantin Pirvulescu, az RMP KV Politikájának tagjai, Dumitru Coliu, Leonte Rautu, az RMP KV Politikájának póttagjai, Leontin Salajan vezérrezdes, a fegyveres erők minisztere, Grigore Preoteasa külügyminiszter, V. L. Gheorghiu, az RMP KV titkára, dr. C. I. Parhon

professzor, akadémikus, az ARLUS elnöke, Traian Savulescu professzor, akadémikus, az RNK Akadémiájának elnöke, Justinian Marina, a román ortodox egyház pátriárkája, miniszterek, az RMP KV tagjai, a központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, fegyveres erőink tábornokai, törzstisztsjei, a vallásfelekezetek egyháziói, tudósok, művészek, írók, román és külföldi újságírók.

Jelen voltak a Bukarestben akkreditált diplomáciai képviselők alábbi vezetői: Den Em (Koreai NDK), Sztoljan Pavlov (Bolgár NK), Nikola Vujanovics (Jugoszláv SzNK), Miha Lako (Albán NK), Ke Bo-nian (Kínai NK), A. A. Japisev (Szovjetunió), Ivan Rohall Ilkiv (Csehszlovák K), Keleli Ferenc (Magyar NK), Georg Stibi (Német DK), Rolf Sohlmann (Svédország), Pierre Francfort (Franciaország), Husszein Chawky (Egyiptom), A. A. Dudley (Nagy-Britannia), Arie Harrel (Izrael) és alábbi újságírók: Albert

Filz (Ausztria), Gottlieb Gut (Svájc), Jean Leroy (Belgium), az alábbi ideiglenes újságírók: J. Medoro Delfino (Argentína), Musztafa Kayagil (Törökország), Matiti Pyrkko (Finnország), Stanislaw Rogulski (Lengyel NK), Phung Menh Cung (Vietnami DK), H. Bartlett Wells (USA), Roberto Cherrione (Olaszország), Niels Haugsted (Dánia), Nicolaos Diamantopolosz (Görögország) és a diplomáciai testület más tagjai.

A fogadáson A. A. Gromiko és G. K. Zsukov elvtársak szívesen elbeszélgettek dr. Petru Groza, Gh. Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica, C. I. Parhon akadémikus, Traian Savulescu akadémikus elvtársakkal és másokkal.

Chivu Stoica, Leontin Salajan vezérrezdes, A. A. Gromiko és G. K. Zsukov, a Szovjetunió marsallja pohárköszöntőket mondtak.

A fogadás meleg baráti légkörben folyt le.

(Agerpres.)

Román filmek külföldön

Ez év május 2–11 között Rómában tartják meg a tanulmányi filmek harmadik nemzetközi filmversenyét. Hazai filmgártásunk „Theodor Aman”, „Arcael a közönség felé”, „Olimpiai előjátékok”, „Meghódított földek”, „A Retezat hegyen”, „Hiszria”, „Költöznek a madarak”, „Selyemhernyók” és „Munkavédelem a petroleum iparban” című tanulmányfilmekkel vesz részt az ünnepségen.

Ünnepi ülés az Akadémián Stefan cel Mare trónralépésének 500. évfordulója alkalmából

A Román Népköztársaság Akadémiája hétfőn délután ünnepi ülésen emlékezett meg Stefan cel Mare trónralépésének 500. évfordulójáról. Az ülésen akadémikusok, akadémiai levelező tagok, az akadémiai kutatóintézetek munkatársai, a hadsereg törzstisztsjei és nagyszámú közönség vettek részt. Az elnökségben helyet foglaltak: Traian Savulescu akadémikus, Stefan Milcu, Iorgu Iordan, P. Constantinescu-Iasi, V. Malinschi és Tudor Vianu.

Traian Savulescu akadémikus, az Akadémia elnöke megnyitó beszédében méltatta a nagy moldvai vajdát. Az ülésen újabb adatokat ismertettek Stefan cel Mare korszakáról és történelmi alakjáról.

I. Nestor professzor, az Akadémia levelező tagja, Stefan cel Mare korszaka a suceavai régészeti ásatások tükrében, Tudor Vianu akadémikus pedig „Stefan cel Mare az irodalomban” címmel tartott előadást.

(Agerpres.)

„Szerelmi vallomás”

— Zenél ifradalmi est a Varga Katalin kispári termelőszövetkezetben —

Bármilyen őszies is az idő, a szívekben már ott a tavasz. A tavasz jöttével együtt, újra előtérbe kerül az örök téma: a szerelmek. Erről az örök téma érzéséről — melynek előbb-utóbb mindenki fészese lesz — gyűjtötték csokorba híres költők vallomásait. Közlönyeiket, a Varga Katalin szövetkezet műkedvelői. A Merli klubban megtartott előadás címe Szerelmi vallomás és bátran tehetjük hozzá: a vallomások legszébbjeit adták elő határozatosan. De hát maradt-e közömbös valaki, amikor Petőfi, Eminescu, Puskin, Hugar, Shelley, Juhász, Kaszner, Chenier szerelmi vallomását vagy Mozart, Csajkovszkij, Grieg, Schubert, Erkel, Verdi, Puccini és Rubinstein zenéje szól, ugyancsak a szerelméről? Nem. Nem is maradt közömbös senki, s a legjobban bizonyítja a sűrűn felcsattanó taps. De nemcsak a költőknek, zeneszerzőknek, hanem az előadónak is kijárt az élszemes.

A Varga Katalin szövetkezet színgyűjtőit már több esetben megelégedéssel szolgálták az aradi közönség számára. A könnyszíri Viharos éjszaka című vígjátékja után, most új műfajjal: zenés-irodalmi műsorral léptek a közönség elé. Ezúttal is bátran kezdeményezték és megérdemelt sikert arattak. Valamennyi előadó egyszerű eszűközzel, de igazi dítéssel tolmácsolta a költők vallomásait. Kösztör Pirokka, Bakács Erzsébet, Földi István tanulóit adták előadó képességüknek. Szépen énekelte Ács Ötölér és Záhaly János. Színessé, változatosabbá tette az estélyt a Filharmonia szövegírói: Weiss Olga, Weiss Izabella, Lótyó Eva, Ghidra Aurél és Rüdics Oleg — szereplése. Ki kell emelnünk Áramut Nellyt, aki Kenyeres Pál kitűnő összeállítását szívesen magdolragadó kedvességgel mondta elő.

Reméljük a vasárnap esti első Szerelmi balladákat előadását hamarosan több hasonló műsor előadás követi.

Ami az „objektív akadályok” mögött van...

— Megjegyzések egy közgyűlésről —

Ezekben a napokban tartják meg a kispári termelőszövetkezetek közgyűléseit. A közgyűlések — a szövetkezetek többségében — amelyek tulajdonképpen az elért eredmények felmérését és a további tevékenység megtervezését szolgálják — felelősen, szervezett módon zajlottak le. A vezetőség, ugyanúgy a tagság is, felkészült erre a napra és felelősen cseréltek ki véleményeket, nézeteket. Ezt azonban semmiképpen sem állíthatnánk a Muncitól Pielt kispári termelőszövetkezet évi közgyűléséről.

Eredményeket, sikereket senki sem vitathatja el, mert csakis szorgalmas munka révén valósulhatott meg az 1956. évi globális termelési terv 106,52 százalékban, az áru-termelési terv 107,91 százalékban. Az ilyen eredmények általában nem születnek meg maguktól, sokat és jól kell dolgozni azért is, hogy javuljon a minőség. Arra törekedtek, hogy a lakosság érdekeit szolgálják, s ezért Aradon és vidéken javító- és megrendelő üzleteket létesítettek.

Sok objektív akadály gátolta a termelést, a szövetkezeti munka jó menetét a múlt év folyamán. Egyes esetekben sikerült ezeket energiákkal leküzdeni. De megtörtént az is, hogy más esetekben olyankor sem sikerült a hibákat megszüntetni, amikor azok gyökere a szövetkezeti munkaközösség tevékenységében rejlett. Először is a munkafegyelmének kérdéseire gondolunk. Ez nagyon érzékeny pont a Muncitól Pielt termelőszövetkezetben.

Nem kell túl mélyre pillantani, elegendő, ha a közgyűlésen elhangzott párbeszédet, a felszólalók mellett és mögött ülők közbeszólásait vesszük tekintetbe. Az egész közgyűlés a lehető legfegyelmesebben formában folyt le. A gyűlés elnökeinek több esetben a legnagyobb erőfeszítéssel kellett elérniük, hogy rendet teremtsen. Az ok könnyen érthető, ha elmondjuk: sok volt a ki-be szaladás és a vizitálás ürügye alatt igen sokan látogattak a közeli italboltok... Így azután érthető volt a leghangosabb részéről a nem helytálló „lelkességek”. Sajnos, ez nem elszigetelt jelenség. A vezetőségnek jelentése világosan kimondja, hogy az év folyamán bizony sokan jöttek munkahelyükre ittas állapotban. El lehet képzelni, hogy ilyen emberek társaságában nem lehetett kellemes a munka és az ilyenek részéről napirenden voltak a jelenetek, összecsúszások.

Ezek után méltán feltehető a kérdés: mit tett a vezetőség elnöke (Baji László), a személyi osztály vezetője (Nagy Lajos) a szövetkezeti tagok neveléséért? A válasz egyszerű: semmit. Valamennyien tudtak ezekről a dolgokról, de nem gondoskodtak az elmégesedett helyzet orvoslására, a proletárkölcs alapvető szabályainak tisztelt-bentartására, hanem hagyták, hogy minden menjen a maga útján. Történt, hogy elharapózzanak az igazságtalan hiányzások is.

Újra hangsúlyoznunk kell, hogy a szövetkezetben vannak értékes eredmények, még ilyen körülmények között is. Ha rendes mederben folyik a munka, akkor sokkal szebb sikerrel zárhatunk az évet.

A szövetkezet tudvalevőleg azt a célt szolgálja, hogy közösségi cikkeket lássa el a helyi lakosságot. Ezt a célt szolgálja a szövetkezet üzlete is, ahol különböző, saját készítményű bőr- és műbőr-áruk vásárolhatók. A múlt év második felében azonban az üzlet gyengén működött, mert a felső szervek hibás elosztása miatt, lábbeli kiutalás jóformán nem is létezett. Nem véletlen tehát, hogy a múlt év folyamán a terv közzétételétől kezdve vonatkozó mutatószámát csupán az első negyedében teljesítették, az év hátralévő háromnegyed részében pedig jóval terven alul maradtak.

Ha már a lakosság kiszolgálásánál tartunk, említést kell tennünk az aradi és vidéki rendelők osztályokról is. Az itt készített cipők minősége kétségkívül sokat javult az utóbbi időben. Sok volt a panasz azonban a cipők pontatlan méretel miatt, amit a rendelők legtöbb esetben a kellelténél sokkal nagyobb méretben kaptak meg.

Szólnunk kell a jelentés egyes elemintmondásairól is. A vezetőség jelentése szerint a szociális verseny 1954 óta megszűnt a nélkül folyik, majd később ugyancsak a jelentés állapítja meg, hogy a szoci-

lista verseny egyáltalán nem volt folytatódó, hanem többnyire időszaki jellegű. A kulturális munkát sem lehetett sok dicsőítéssel illetni, elég ha megjegyezzük, hogy a kultúrális nagyszabású nem használták fel. Összesen 9773,93 lej maradt még az éltől év végén. Így tehát nem kell különösebben bizonyítgatnunk, hogy kulturális tevékenység szinte alig volt a szövetkezetben.

A közgyűlés felszólalói a szövetkezetben levő hibákért sok esetben a kispári termelőszövetkezetek Temesvártartományi szövetkezetét és a szövetkezet vezetőjét okolják. A tartományi szövetkezetnek kétségkívül tilthint meg kell tennie az anyagellátási helyzet megjavításáért. A vezetőséggel szemben is fokozottak a követelmények, ami a munkafegyelm teremtését illeti. A vezetőség tagjai elnézéssel bánt a fegyelmel, a szövetkezet tulajdonát megsértő elemekkel. Kétségkívül, ezáltal szigorúbban kell eljárniuk az ilyenekkel. A szövetkezeti tagok egymással szembeni magatartásán is sokat kell változtatni. Meg kell szüntetni a munkatársakhoz nem illő magatartást. Nagyon nagy feladat hárul ilyen vonatkozásokban a szövetkezet pártalapszervezetére, személynél Ghinea Alexandru és a személyi osztály vezetőjére, Nagy Lajos elvtársra.

Az újonnan választott vezetőségnek kell vonnia a tanulságot a történetekből és gyökeres fordulatot kell tennie munkamódszer és a szövetkezeti tagok irányításában.

r. d.

Megszavazták az önadót

A magyarpécskai Petőfi Sándor kultúrthozban a közelmúltban négyüldöst tartottak, amelyen megszavazták az önadót. A jelenlévők helyeselték a községi néptanács végrehajtó bizottságának azt a kezdeményezését, hogy az önadót közérdekű munkálatok elvégzésére használják fel. Összesen 86,168 lejt szavaztak meg a községbeliek. Eből az összegből, hogy csak a több munkálatokat említsük meg, 28,500 lejt költenek az Arpad és az Iskola utca kikövezésére, a járdák megjavítására és a parkok rendbekerítésére, 15,000 lejt az iskolák tatarozására használnak fel. Ezenkívül 20,000 lejt fordítanak a villanyvilágítás további négy utcába való bevezetésére.

A pankofai téglagyárban

A fájoni helyiipari vállalatához tartozó pankofai téglagyár dolgozóinak hónap elején tevékenyen bekapcsolódtak a munkaszabályozás nemzetközi szolidaritásának napja tiszteletére szervezett szociális munkakörversenybe. Már a verseny első napjai kimagasló termelési eredményekkel zárultak, s ezeket április első dekádájára összesítve, tervüket 130 százalékban teljesítették.

A kimagasló termelési eredmények eléréséhez a jómunkaügyi nyersanyag kivétel a helyi fizikai munkát igénylő munkafolyamatok egy részének gépésítése is hozzájárult.

TESENEVELEÉS

Változások a heti labdarugó műsorban

Az „A”-ligás csapatok Tavasz Kupa-mérkőzései ezen a héten a negyedik fordulóval folytatódnak. Az április 21-i program azonban a Bukaresti Progressul és a Bukaresti Dinamo görögországi, illetve berlini vendégjateka miatt bizonyos változást szenved. Az első csoportban levő Bukaresti Progressul—Sztálinvárosi Dinamo mérkőzést ugyanis április 18-án (csütörtökön) bohyolítják le, a második csoportban Nagyvárad Progressul—Bukaresti Dinamo mérkőzést pedig csak április 25-én (péntek) csütörtökön).

Tavaszi Kupa a „B”- és „C”-ligában

A „B”- és „C”-ligás csapatok Tavasz Kupa-mérkőzéseiből is már két fordulót játszottak le és azokban a

A „A”-ligás csapatok Tavasz Kupa-mérkőzéseinek programja egyébként a következő:

I. CSOPORT: Hadsereg Központi Háza—Marosvásárhelyi Recolta, Temesvári Sztálin—Ploesti Energia, Bukaresti Progressul—Sztálinvárosi Dinamo.

II. CSOPORT: Nagyvárad Progressul—Bukaresti Dinamo; Sztálinvárosi Energia—Aradi Fl. Rosie UTA, Petrozsényi Energia—Bukaresti Locomotiva.

„B”-liga:

Szászregeni Recolta	2	2	—	—	4	0	4
Aranyosgyéresi Energia	2	2	—	—	5	1	4
Aradi Energia G. Dimitrov	2	1	—	1	6	2	2
Lupényi Energia	2	1	—	1	2	3	2
Sztálinvárosi Energia	2	—	—	2	1	8	—
Kolozsvári Sztálin	1	—	—	1	0	1	—
Aradi Locomotiva	1	—	—	1	0	3	—

„C”-liga:

Resicai Energia III.	2	1	1	—	4	1	3
Brádi Progressul	2	1	1	—	5	3	3
Energia 108	2	1	—	1	3	3	2
Vörös Acéi Energia	2	1	—	1	3	3	2
Fl. Rosie November	1	—	—	1	3	3	1
Aradi Energia Constructor	2	—	—	1	1	2	1
Energia 14	1	—	—	1	0	2	—

A tenisz csapatbajnokság idei programja

A tenisz csapatbajnokságban május első hetében kezdődnek a küzdelmek és szeptember 29-ig tartanak. A csapatbajnokság részletes programja a következő:

MAJUS 4—5: Aradi Fl. Rosie UTA—Hadsereg Központi Háza, Kolozsvári Progressul—Bukaresti Dinamo, Temesvári Energia—Bukaresti Energia, Sztálinvárosi Energia—Bukaresti Progressul, Nagyvárad Fl. Rosie—Kolozsvári Fl. Rosie.

MAJUS 11—12: Kolozsvári Progressul—Hadsereg Központi Háza, Aradi Fl. Rosie UTA—Temesvári Energia, Sztálinvárosi Energia—Bukaresti Dinamo, Kolozsvári Fl. Rosie—Bukaresti Energia, Nagyvárad Fl. Rosie—Bukaresti Progressul.

MAJUS 18—19: Temesvári Energia—Hadsereg Központi Háza, Sztálinvárosi Energia—Kolozsvári Progressul, Kolozsvári Fl. Rosie—Aradi Fl. Rosie UTA, Nagyvárad Fl. Rosie—Bukaresti Dinamo, Bukaresti Progressul—Bukaresti Energia.

MAJUS 25—26: Sztálinvárosi Energia—Hadsereg Központi Háza, Temesvári Energia—Kolozsvári Fl. Rosie, Kolozsvári Progressul—Nagyvárad Fl. Rosie, Aradi Fl. Rosie—Bukaresti Progressul, Bukaresti Dinamo, Bukaresti Progressul—Bukaresti Energia.

JUNIUS 1—2: Hadsereg Központi Háza—Bukaresti Energia, Bukaresti

Dinamo—Bukaresti Progressul, Nagyvárad Fl. Rosie—Aradi Fl. Rosie UTA, Kolozsvári Fl. Rosie—Kolozsvári Progressul, Temesvári Energia—Sztálinvárosi Energia.

JUNIUS 22—23: Bukaresti Progressul—Hadsereg Központi Háza, Nagyvárad Fl. Rosie—Bukaresti Energia, Kolozsvári Fl. Rosie—Bukaresti Dinamo, Sztálinvárosi Energia—Aradi Fl. Rosie UTA, Temesvári Energia—Kolozsvári Progressul.

JUNIUS 29—30: Kolozsvári Fl. Rosie—Hadsereg Központi Háza, Nagyvárad Fl. Rosie—Sztálinvárosi Energia, Temesvári Energia—Bukaresti Progressul, Bukaresti Energia—Kolozsvári Progressul, Aradi Fl. Rosie—Bukaresti Dinamo.

SEPTEMBER 21—22: Nagyvárad Fl. Rosie—Hadsereg Központi Háza, Kolozsvári Fl. Rosie—Bukaresti Progressul, Sztálinvárosi Energia—Bukaresti Energia, Temesvári Energia—Bukaresti Dinamo, Aradi Fl. Rosie—Kolozsvári Progressul.

SEPTEMBER 28—29: Hadsereg Központi Háza—Bukaresti Dinamo, Aradi Fl. Rosie UTA—Bukaresti Energia, Kolozsvári Progressul—Bukaresti Progressul, Nagyvárad Fl. Rosie—Temesvári Energia, Kolozsvári Fl. Rosie—Sztálinvárosi Energia.

Néhány sorban

Ez évben a Dunán lezajló távevő versenyen bolgár, jugoszláv és csehszlovák versenyzők is részt vesznek.

Az aradi Progressul kézilabda csapata, amely a Tavasz Kupa mérkőzése során a B) csoportban szerepel, vasárnap Varjason 9:6 (3:5)

arányú győzelmet aratott a Varjasi Recolta felett.

Nemzetközi ökölvívó versenyen Svájcország 12:8 arányban győzött a Német Demokratikus Köztársaság ellen, Olaszország ugyanilyen arányban győzte le Skóciát.

Az asztali tenisz csapatbajnokság mérkőzése során a Bukaresti Progressul 6:3 arányban legyőzte a Resicai Energiát. Meglepetés Senger győzelme Harasztosi felett. A Kolozsvári Progressul ugyancsak 6:3 arányban győzött a Sztálinvárosi Progressul ellen.

A Sztálin kerékpáros versenyén

Stefan Poreceanu és Constantin Dumitrescu győztek holtversenyben. Az összesített verseny sorrendje az alábbi: 1—2. St. Poreceanu és C. Dumitrescu 16 óra 50:12 mp., 3. Zanon Lajos 16 óra 50:38 mp., 4. Gh. Serban 16 óra 50:45 mp., 5. C. Sandru 16 óra 50:47 mp., 6. I. Constantinescu 16 óra 54:09 mp.

Román birkózók értékes győzelme

A román birkózó csapat, amely Bukarest válogatottja elnevezés alatt Pozsonyban vendégszerelt, 7:1 arányban legyőzte a pozsonyi birkózó válogatottat. A román birkózók közül csak a nehézsúlyú Suli szenvedett vereséget. A románok közül Gh. Dumitru, Belusica és Gh. Popovici voltak a legjobbak.

A Pronosport nyerevényei

A Pronosport 15. számú, április 14-i versenyén nem volt 12 találat és így ismét nagy összeget — 101,350 lejt — vitéleznék az a következő heti versenyre. A nyeremények a következőképpen oszlanak meg: 11 darab 11 találatos szelvényvel 19,694 lejt, 157,84 darab 10 találatos szelvényvel 1,645 lejt, 100,45 darab 9 találatos szelvényvel 206 lejt nyertek.

Előnyös a gyapjura való szerződéskötés

Rajonunk kollektív gazdaságainak és mezőgazdasági társulásoknak, valamint az egyéni gazdaságok dolgozó parasztoknak jelentős százaléka kötött szerződést az állami szervekkel gyapju átadására. De az állattenyésztők közül sokan még nem ismerik a gyapjura való szerződéskötés előnyeit. Azért, hogy az érdekeltek világosan láthassák az szerződéskötéssel járó előnyöket, az alábbi ismertetést közöljük:

A Minisztérium 1957. január 28-i 127. számú határozata új ösztönző hatással rendelkezőket tartalmaz a mezőgazdaság szocialista egységei és az egyéni juhtenyésztők számára. A határozat lehetőséget nyújt számukra, hogy mentesüljenek a kötelező kvótábeszolgáltatás alól, ha bizonyos minimális mennyiség átadására szerződést kötöttek az állami szervekkel.

A Minisztérium 1957. évi 5. számú határozata értelmében azok a juhtenyésztők, akik juhtenőket legalább 1,20 kiló cigája gyapjura költés szerződést, mentesülnek a gyapjukvóta beszolgáltatása alól. A juhtenyésztők május 1-ig a DCA rajoni szerveinél, illetve községi megbízottainál köthetnek szerződést.

Az 1957. évi 127. számú minisztériumi határozat 9. szakasza értelmében mindazok a szocialista gazdaságok és egyéni juhtenyésztők, akik 1956. évi 917. számú minisztériumi határozat alapján az 1956-os nyírási gyapjuátadási szerződést kötöttek, ugyancsak részesülnek az 1957. évi 5. számú minisztériumi határozat szerinti kedvezményben, ha szerződés alapján minden juh után legalább egy kiló durva juhgyapjút adnak át az államnak.

A közfoglászati ipari minisztériumának érdeke, hogy minél több i. nomszály gyapjura kössön szerződést. Ezért a határozat szerint jóval magasabb árat fizetnek a finom gyapju kiadóját: 60 lejt a merinóért, 50 lejt a szpankárért. Azok a juhtenyésztők, akik minden juh után legalább 2,5 kiló merinó, vagy szpanka juhgyapjura köthnek szerződést, mentesülnek a kötelező gyapjukvóta beszolgáltatása alól s így jóval magasabb árny értékesíthetik a termelt gyapjút. Ezenkívül a hegyvidéki juhtenyésztők minden kilogramm gyapju után állami áron tíz kg. kukoricát vagy korpát vásárolhatnak.

A szerződéskötéssel egyidejűleg a termelők a leszerződött gyapju értéke 40 százaléka után május 1-ig a VASUTAS.

ugyancsak a szerződéskötési szervek fizetik ki a gyapju átadásakor.

Azok az egyéni gazdaságok, amelyek az összes juhok után a határozatban feltüntetett minimális mennyiségű gyapjút az államnak költötték, az egész átdot mennyiség után a szerződéses árat kapják. Ha például egy juhtenyésztő, akinek tíz cigája juha van, 12 kiló cigája juhgyapjura köt szerződést, de 15 kiló előszálatyú juhgyapjút ad át, az egész mennyiséget 44 lejt árban fizetik ki, vagyis 660 lejt kap. Az egyéni gazdaságok, amelyek csak juhaik egy részének gyapjút árát köthnek szerződést a leszerződött mennyiségért a szerződéses árat kapják, az ezt túlhaladó mennyiségért pedig a felvásárlási árat. A határozat értelmében a kollektív gazdaságok, a mezőgazdasági társulások, az állattenyésztő társulások és a juhtenyésztő társulások 10 százalékkal magasabb árat kapnak, mint az egyéni gazdaságok, akik átdatják.

A szocialista gazdaságok és az egyéni juhtenyésztők, akik átdatják

leszerződött gyapjumennyiségeiket, több olyan ipari cikket vásárolhatnak a fogyasztási szövetkezetektől, amelyek az árucseré alapján kerülnek forgalomba. Megemlíthetjük a pántmunkát, tetőcserepet, feketé és horganyzott vaslemez, fűrészt, árut, marószódat és egyébeket, továbbá a közfoglászati ipari minisztériuma által külön e célra fenntartott áru-cikket, például gumilábbelit. A kollektív gazdaságok az árucserén alapuló kereskedelem útján tehergépkocsikat is vásárolhatnak.

Az 1957. évi 127. számú minisztériumi határozat értelmében a néptanácsok végrehajtó bizottságai előnyben részesítik azokat a juhtenyésztőket, akik szerződést köthnek juhgyapju átadására. Ha a szerződés köthető juhtenyésztőnek neri utalnak ki legelőt, panaszukkal forduljanak a közfoglászati ipari minisztérium, illetve a DCA szervezethez, amelyek közbenjárnak az illetékes néptanácsoknál, hogy megfelelő legelőket jelöljenek ki a szerződéses juhtenyésztők juhai számára.

HÍREK közlemények HÍREK

A HADSEREG

Dóza György mozi: április 17-én: ADAM OLDALBORDAJA. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óra. Delőlőtt 10 és 12 óraor matiné. N. Balcescu: április 17-én: UTAK ES SORSOK. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. — I. L. Caragiale mozi: április 21-ig: AIDA. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra; délelőtt 11 óraor matiné. — Ifjusági mozi: április 21-ig: LATOGATAS ANGLIABAN. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óraor, 11 óraor matiné. — Herbák János mozi: április 21-ig: GRÓF MONTE CRISTÓ, 1. rész. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óraor, 11 óraor matiné. — Solidaritatea mozi (Gá): április 17-ig: SCUDERI KISASSZONY. Előadások: hétköznapi: 5 és 7 óraor, vasárnap: 3, 5 és 7 óraor. Hétfőn nincs előadás. — Maxim Gorkij (Mikela): április 17-ig: CAROLA LAMBERTI. — A TEBA-gyár művelődési termébe: április 20—21-én: RIADÓ A HEGYKÉBEN. Előadások: 11, 3, 5, 7 és 9 óraor. — Ilie Pintilie (Mósczi-telep): április 19-ig: — A VASUTAS.

Rádióműsor

Szerda, április 17.

BUKAREST I. 6: Könnyzene. 6:15: Mezőgazdasági közlemények. 6:25: Zene. 7: Hírek. 7:10: Rómán könnyzene. 7:35: Temesvár-tartományi szerb népzene. 7:55: Sportolok. 8:15: Lapszemle. 8:30: Zene. 9: Operett-zene. 10:30: Kórus-zene. 11: Hírek. 11:03: Rádiószínház. 12:28: Könnyzene. 13: Hírek. 13:05: Rómán népdalok és táncok. 13:35: Zene. 14:45: Rómán népi muzsika. 15: Hírek. 15:05: Operazene. 15:35: Zene. 16:45: Dalok. 17: Hírek. 17:19: Ének. 17:40: Zenekari hangverseny. 18: Itt Moszkva beszélt. 18:30: Operett-részletek. 19: Hírek és kommentár. 19:48: Válaszolunk hallgatóinknak.

19:55: „Jóéjszakát gyerekek”. 20: Hazánk tartományainak és városainak hangversenyfelvétel. 21: Zene. 21:45: Rómán népdalok. 22: Hírek és sporthírek. 22:30: Könnyzene. 23:08: Szimfonikus hangverseny. 23:52: Hírek.

BUKAREST II.: 14: Hírek. 14:03: Enekári hangverseny. 15: Népi muzsika. 15:40: Szimfonikus közlemény. 16: Hírek. 16:20: Rómán kantatzena. 17:15: A rádió szószéke. 17:30: Zenekari hangverseny. 18: Hírek. 18:30: Rómán népi táncok. 19:20: Kivánság-hangverseny. 20: Hírek. 20:03: Operarészletek. 22:00: Chopin-muzsika. 23: Hírek és sporthírek. 23:15: Eji hangverseny.

Népszerű egészségügyi előadás

Az aradi Egészségügyi Művelődés Háza a Vörös Keresztzet s a Tudomány és Művelődésértrendő Egyesület aradi szerveivel karöltve április 17-én népszerű előadást rendez a krónikus reuma és annak következményei címmel.

Az előadást román és magyar nyelven a Poliklinika elsőemeleti termében fél 7 óraor tartják. Előadó dr. Székely László körházi orvos. Az előadást vita és filmvetítés követi. Belépés díjtalan.

IDŐTÁRS

Április 17-én, szerdán viszonylag hideg idő várható, változó felhőzetű, inkább éjszaka derült égbolttal. Gyenge helyi esők várhatók a hegyvidékeken. A hőmérséklet napközben 6—12 fok között, éjszaka plusz 2 és mínusz 2 fok között lesz. Mérsékelt és szaknyugtát, később kellet szél. A következő 2 napon változókonny idő várható, a hőmérséklet kissé emelkedik.

DOLGOZÓ ASSZONYOK — ÉPÍTŐ ASSZONYOK

LENINRE EMLÉKEZZÜNK

Lenin születésnapjának megünneplése legszembetűnőbb forradalmi hagyományaink egyike. Mindaz, ami a proletárium nagy és hősi, mind az testet öltött Leninben, akinek neve jelképe lett az új világnak Nyugattól Keletig, Déltől Északig.

Ma, 1957-ben a győztes 40 éves szocialista forradalom halhatatlan Leninjét köszöntjük. E kettős nagy ünnep küszöbén az egységes, rendhatalan szocialista világrendszer bűszkén hirdeti a lenini eszmék örök igazságot.

Nem volt könnyű az út e hatalmas mű megalkotásáig, sok nehézség, küzdelem, áldozat volt az ára, de megszületett. Létrehozták a szovjet népek, s forradalmi pártjuk, melynek harcát mindvégig a lenini elmélet vezérszálalga irányította. E nagyszerű példa mellé felzárkóztak az európai és ázsiai népi demokratikus országok is.

Negyven éve írják a szovjet népek az emberiség új korszakának eseményeként, harcát és eredményeként oly gazdag történetét. A Szovjetunió tapasztalatai minden tekintetben megerősítették a szocialista forradalomról, a proletárdiktatúráról szóló lenini tanok igazságát. Az első és nem dogmává kövesedett lenini tanítás vezetett a szocialista világrendszer kialakításához, s vezet a tábor mind teljesebb kiszélesedéséhez.

A forradalom előtti Oroszországban, csak úgy, mint sok kapitalista rendszerű államban ma is, hármass bilincs kötötte a néket. Jogfosztottak voltak mint asszonyok, kiszármányoltak mint munkások és ha nemzeti kisebbséghez tartoztak, úgy a nemzeti elnyomás kettős volt is velük szemben. A világtörténelemben először a Nagy Októberi Szocialista Forradalom törte össze a nők bilincseit. A szovjet rendszer már uralkodának első éveiben százszor többször tett a nők évszázados elnyomásának felzárkózását, mint a leghaladottabb polgári köztársaság évtizedek alatt.

Lenin így emlékszik meg arról a kérdéssel: A szó szoros értelmében követ követ nem hagyunk azokból az aljas törvényekből, amelyek a nők jogi egyenlőségét, a válás megszorítását, a válással kapcsolatos elvárásokat, a törvénytelen gyermekek el nem ismerését, az ártatlanság megállapítását, stb. illetik, amely törvényeknek a burzsoázia és a kapitalizmus szegényére még sok maradványa található az összes civilizált országokban. Ezerszeresen jogunk van büszkélkedni azzal, amit ezen a téren tettünk. De mennél tisztábban takarítottuk el a régi polgári törvények és intézmények szeméjét, annál világosabban vált előttünk, hogy csak az építkezés számára tisztítottuk meg a talajt, de ez még nem maga az építkezés.

Lenin kifejtette azt a valóság mély összefüggéseinek felismeréséből eredő tételt, hogy a nő továbbra is háziasszony marad minden felszabadító törvény ellenére, ha nem szabadítja meg a kis háztartás gondjaitól, mely elnyomja, fojtogatja, odaszorítja a konyhához, a gyermekszobához az asszonyokat. Munkaerőjük kicsinyes, terméketlen és idegőlt munkára pazarlódik el. A nők valódi felszabadítása, a valódi kommunizmus csak ott és akkor kezdődik, amikor megkezdődik a közmegharc a kis háztartás ellen.

A felszabadulásunk óta eltelt tizenkét év alatt sok minden megváltozott nálunk is e téren, de amit elérünk az még csak a kezdet. Lenin a társadalmi lehetőségek merész távlatát nyitotta meg a nők előtt.

Leninnek köszönhetjük a nők saját erőik felismerését, az otthon szűk keretein való felülemelkedés lehetőségét, a nagy célok, az egész dolgozó nép ügyéhez való kapcsolódásukat, az alkotó és termelőmunkában élt győzelmeik sorát.

Az első román orvosnő

A bukaresti Bella temetőben, egy sírkövön, kopott aranybetűs felírás olvasható: Dr. Maria Cutzarida-Cratunescu. Ki volt ez a száz esztendővel ezelőtt született asszony?

Az első román orvosnő, aki szociális kezdeményezésekben gazdag, munkás életével belátta nevét hazánk művelődéstörténetébe. Maria Cutzarida Calaraz városában született, s részben itthon, részben külföldön Zürichben, majd Montpellierben végezte tanulmányait. 1884-ben a párizsi orvosi karon avatott doktor. Amikor hazatért és „libera practica” vizsgára jelentkezett, „Magna cum laude”-val vizsgázott.

Maria Cutzaridának nem volt könnyű élete. Meg kellett vinnie a maga harcait a női orvossal szembeni megvetéssel, bizalmatlansággal, előítéllettel, de ő becsülettel helytállt és orvosi, valamint szociális tevékenységével elismerést és becsületet szerzett a női nemnek és az orvosi karnak. Hazatérése évében, a szociális tevékenység

1884-ben, másodszorosi állásért folyamodott a Brincovenesc kórház gondnokságához. „Vizsgámat bem úgy tettem le, mint valamelyik közepes képességű férfi, hanem a legjobb minősítéssel” — írta alkalmazást kérő folyamódásában. Később a Filantropia kórház nőgyógyászati osztályán dolgozott páratlan szorgalommal és odaadással. Itt azonban a kórház gondnoksága méltánytalanul járt el Cutzarida orvosnővel. A véglegesítésre kitűzött versenyvizsga jellege nem nőgyógyászati, hanem sebészeti képzésnek felelt meg. Cutzarida doktor női hirtelenséggel nyilvánosan tiltakozott az igazságtalanság ellen.

„Nem állhatok közömbösen egy olyan igazságtalansággal szemben, mely minden orvosi törekvésemben érint és amely főleg a nők általános érdekeire mér csapást” — írta cikkében, de használtul. Állását el kellett hagynia. Figyelme mindinkább a szociális tevékenység

felé fordult. Elvállalta a bukaresti dohánygyári munkások orvosi kezelését. Az ő kezdeményezésére alakult meg a „Leaganul” egyesület, majd „Materna” néven új egyesület alapított, mely egy csecsmő- és kisgyermekotthont hozott létre.

A gyermekekotthonokról és azok szociális feladatairól és működéséről nemcsak belföldön adott ki tájékoztatókat, hanem külföldön is igyekezett népszerűsíteni kezdeményezéseit.

Cutzarida orvosnő figyelmét nemcsak a gyermekvédelem kérdése költötte le hanem a nők társadalmi viszonyairól, különösen pedig a romániai nők helyzetéről is foglalkozott. „A női munka Romániában” című tanulmányát az 1900-ban Párizsban megtartott feminista kongresszuson is elolvasta.

Munkásságával, szociális és orvosi tevékenységével, egész életén át a haladást a felvilágosodást ügyét szolgálta. Büszkeséggel emlékezünk nevére.

ELFOGULT ANYÁK

A napsütéses tavaszi napokon gyermekcukorok hallatszik a parkokban, sétányokon. A babjukat dédelgető, labázó, futkározó csoppségeket a mamák elégedett pillantása követi. Nem egy édesanya, — ha magában is — büszkén állítja meg, hogy az ő kisfia, kislánya a legbájosabb, talpraesettebb, mint a többi.

Jól felelt 5—6 éves kislány labdának az Eminescu-park napos oldalán. Játékukhoz bőséges tér jut, de hát ki parancsolhat a labdának, hogy ne röpdöljön egy távolabb eső olvasó férfi fejéhez. Egy pillanat és a zöldnadrágos kislány máris a bácsi előtt áll, s magabiztosan kéri vissza jogos tulajdonát, a piros pöttyös szép labdát. A bácsi nem látszik sértődöttnek, mosolyogva adja vissza a játékszert.

A kislány marnája pedig elégedetten nézi a jelenetet, böszmedően s számot pötyölve alátámasztva, meséli el a padonlóknek, hogy az ő Laci-kája mindig ilyen talpraesett, nem

jön az sose zavarba, még akkor sem ha valami csintalanságot követ el.

A labda közben többször is az olvasó férfi fejéhez röpül, s végén a semmiéle gátlást sem ismerő fiúcska egyenesen odaéle, hiszen a felnőttek közül senki sem inti meg. A bácsi már nem mosolyog, hanem megfenyegeti a kislányt, hogy legközelebb nem adja vissza a labdát.

Gondolja a bácsi, hogy megijedek? S ha nem tetszik, menjon haza a bácsi, hagyjon minket nyugodtan játszani.

A körülöttek a kislány mamájára néztek, de az, a megróvás helyett, csillogó szemmel, büszkén mondta:

— Az én fiamat bizony nem kell féltetni, hogy nem állja meg helyét az életben. Lám, alig pár éves és nem fél senkitől, nem lehet rájeszteni.

Igen, kedves mama, fia már öt éves korában bebizonyítja, hogy nem fél senkitől. Igen, fió, hogy felnőtt korában sem fog visszariadni a tiszteletlenségtől, erőszakosságtól és durvaságtól. Ha kisgyermeké különben is erőszakos természetű és ha ilyen és ehhez hasonló alkalmakkor csak megerősítést, biztatást kap hibáira, eljőhet az idő, amikor szülei szemében is kíméletlenül kiharcolja önző akaratát.

Kis dolgok ezek, de ha nem nyírbáljuk le gyermekeinket fessz szokásai kicsi korban, egy szép napon a szülő, akinek különben személténye a gyermeke, gyengelelemű ifjúval találja szembe magát.

K. A.

Rózsa Aliz

Ki híven szolgált...

Lázméromőn a higgyan felstatott
s hogy fekszem jóról paplanom alatt
köröttem mint sarló a dús vészt,
gond vágta el a gyermeknevelést,
Ritka vendég sédél a szobán
a Csand. Komoly a kislány s a lány,
Sugva szólnak, az egyik betakar,
Tündérke sóhajt: „Gyógyulj meg hamar!”
Bu felhők a juu homokán
s ahogy cammog a borus délután,
ágyam lábához ül, mint az apja
s takarómat lopva simogatja.

Veronika kötényt köt a két arany
varkocsa repdes. Annyi dolga van.
Senki se kérte, buzdította s im,
gyermekvilágra vette gondját.
Próbálja győzni két kicsiny, kemény
kezeccse, amit abbahagyam én.
Szóltam se kell, intésemet tesik
mit hű apródok buzdó mündégyik.
Hogy két árnyékokkal közel az est,
faggatnak: Tedt jőzzünk, vagy levest?

Mosolyog. Oh már el se veszhetem,
mint örvénygyalog ő-metszelen
ugy állnak köröttem — Ötödött
hullám csillag szöke futtúrk között.
A láz ködén át úgy tűnik nekem,
nemes jöcskék gyümölcsét zsemlem.
Gondoztam őket, s itt voltam velük,
jóról vérem táplálta gyökérük
s megtanultak, — ezernyi példa hal —
hogy adni nyujtsák termő agukát.

Lombjuk susog s ketyegnek fel
„Ki híven szolgált — nem hallották el”.
Mít didogol nem szegényit ne híd
mind megtérülnek szétszert hancsúid”.
Lámpám búvós körén szél a fény,
s szivemen szárnyát bontja a remény,
hogy beérnek az elvetett magok.
S ha nem is addig, amíg itt vagyok.
Később. Mít adtam ne el nem vették
és meg is látnak majd, ha nem lélek.

Milliókat érő percek...

A Dolgozó Nő áprilisi száma nagy lényekes riportban foglalkozik a December 30 textíliágy munkásnőivel, Brutyó Katalin és munkásnőivel, aki négy szövetséges dolgozik és villámgyors munkatempójával, kapkodás nélkül költöztet össze az elszakadt szálakat. Fogásai biztosak, azonnal meglátja, hogy a szál hova való, melyik bordaközbe kell befűzni, s máris indít. Tekintete már a másik gépre röppen, figyelni nincs-e vele valami baj, nem lopálódik-e a lánchengerrel valami göres, mert az ilyen alatomos csomókcska nagy galibát okozhat. Ha a szövönő nem teszi idejében „ártalmatlan”-ná, tíz-tizenöt szálát is elszakíthat. A ciklirő kiszámította, hogy Brutyó Katalin öt perc alatt négy szövös-csomókcskát fedezett fel, s ezzel a gép körülbelül tizenhat percig tartó állását akadályozta meg, ami egy méter és huszonnyolc centi barchetát jelent. Vagyis pénzértékre átszámítva: a szövönő ébersége tizenhat lej nyolcvanban banis veszteséget hárít el csupán öt perc alatt. Kelemen Virág még nem rendelkezik ilyen gyakorlati a szövös terén. Kéteves szakmai iskolát végzett és iparkodik

ugyan, de még megtörténik, hogy amíg az egyik gépen az elszakadt szálakat bajlódik, addig leáll előbb az egyik, majd a másik gépe. Ez hat lej hatvan bani kiesést jelent a termelésből hat perc alatt. Naponta tíz-tizenöt szál adódó ilyen holtidő hetven-nyolcvan lej tesz ki csupán egyetlen szövönőnél.

Ha az ilyen, kevésbé gyakorlott szövönők elhatározzák, hogy szakmai tudásuk továbbfejlesztésével ezt a veszteséget felére csökkentik, évi egymilliónál is nagyobb értékű szöttek kerülhetne ki az üzletekbe.

Valamivel több támogatással, szakmai tanácsal, figyelmesebb oktatással Kelemen Virág, Zsoldos Margit és a hozzájuk hasonló szövönők már az idén is megszerezhetnék ezt a milliót.

A Dolgozó Nő foto-riportere éppen abban a pillanatban lényekpezte Melik Rózsát, amikor tíz perccel a munkaidő lejártá előtt már álltak a gépei, s ő utakézen, a kijárat felé tekintgetett. A nagy gép tíz perc alatt két méter és husz centiméter olandinát szőtt volna. Ennyi szötteknek pedig harmadánál lejj és negyven bani az ára. Melik Rózsa tehát „sietőséggel” ennyi perc okozott a dolgozóknak. Elég volna egy kevéske több fejelem és az, hogy kövesse az olyan elmunkások példáját, mint amilyen Vékony Zsuzsa, aki kommunista lelkiismeretességgel használja ki a napi munkaidő negyvenhárom percét.

A párt szavára halgatva, meg kell takarítani ezeket a milliókat. Ez pedig a December 30 gyár munkásainak döntő többségét kitévő nőkön mulik.

sították, s a befolyt jövedelemből új edényeket vásároltak az öregek otthona konyhája számára.

A nőbizottság egyik szép kezdése nyelése volt az öregek napja, amelyet szovjet mintára nálunk is bevezettek. Ez a nap azt a szép törekvést szolgálja, hogy a közigyelmet a becsületes munkában megőregedett, s ma már nyugatomban vonultak felé terelje. Hogy az öregek otthona lakói érezzék életük alkonyán nem csupán anyagi szükségleteikről gondoskodnak, de a társadalom megbecsüli, figyelme veszi őket körül. Ezalkalomból az öregek otthonát egy rádióközvetítés két hangszóróval látták el. A bentlakók édességet, süteményt, s nők ezenkívül egy-egy új fejkanadót kaptak ajándékba.

Az aradvárosi nőbizottság Ionescu Ana elnökő vezetésével még sok más helyes kezdeményezéssel kapcsolta be a háztartásban dolgozó nőket a társadalmi munkába, s ezzel remcsupán érleles megvalósításokáért él, de emellett a természetesen kívüli álló nők öntudatát és állampolgári felelősségérzetét is.

R. A.

Rózsaszíret a Bólgát Népköztársaság... Círova-rajoniában. A rózsák völgyében szedett virágokból préselik a legfinomabb illatszert, a drága rózsaszalajat.

NŐI SZEMMEL

Papp Ferenc „Remény” című könyvéről

Az Utunk hasábjain elkecsere-deti és hangyában sokszor bántó utat folyt Papp Ferenc és Panek Zoltán között, az előbbi „Remény” című könyvéről. Nem akarok bele-szólni a vitába, csak azt szeret-ném megemlíteni, mit találtam én, nő szemmel nézve, helytelen-nek, a különben jól, érdekesen megírt regényben. Mindez a fér-fiaknak, úgy látszik, fel sem tűnt, hiszen Panek Zoltán különben igen éles bírálatokban valóssággal alálkított a könyv női szereplőjé-nek, Evának alakja fölött, pedig — véleményem szerint — a re-gény jófogylatossága éppen itt keresendő.

Ennek indoklására néhány szó-ban valódom kell a Remény tar-talmának központi magvát. Mol-nár Sándor munkás két évvel ezel-őtől elcsorélt városi munkahely-ét és egy nagy építőtelepre ment dolgozni. (Hogy miért, az nem válik egészen világossá az olvasó előtt). Felsége, Eva nem akart vele menni a kezdetleges életkörülmények közé és akkor sem tesz szivesen eleget férje hívásának, amikor az már újonnan elkészült, szép lakásban várja. Nem is éri őt jól magát és odáregzése után három nappal tízéves kislával együtt otthagyja férjét, — bárha erre az olvasó érzése szerint sem-mi oka, hiszen jól, gondtalanul állt, hiszen férje, a maga kis-sze tartózkodó módján, szereti és mindent a kedvére tesz. Visszate-r a városba, hűga házába; újra be-áll a gyárba, régi munkahelyére (nem a munka, hanem a pénz kedvéért), megcsalja a férjét va-lakivel, akit nem is szeret; majd kampos, pénzszóró hűgalád halálosan összevess és az ajtót műfő neki, hirtelen „jobb belátás-

ra jut” és visszatér elhagyott ot-tonába.

A regény témája — írja a ki-jelentése szerint — egy odáigba jutott mai házasság története, de a regény konfliktusa csak látszó-lag a mai élet által fölvetett probléma (a szocializmus építésének követelményei és az egyéni boldogság közötti feszültség). Le-nyegében az egészen semmi köze sincs mai világunkhoz. A konfliktus oka nem az, hogy új életünk építése egyéni áldozatokkal követel a férjől, vagy a feleségtől, — le-het nem külső ok, — hanem ki-szórólag az asszony jellemé. A re-gény tárgyát, nem túl nagy és semmissétek sem lényegbevonó változásokkal, nyugodtan el le-he-tett volna helyezni a régi polgári társadalom keretét közé és ak-kor a közismert „meg nem értett asszony” — történet lett volna be-lőle, annak az asszonynak a története, akinek egyetlen baja az, hogy... semmi baja sincs.

Nem álltom, hogy ilyen asszo-nyok ma már nincsenek. Vannak, sajnos, elég szép számmal. De miért kell ezekből regényhősöket csinálni egy olyan történetben, mely a szocializmus építésének egyik állomását akarja ábrázolni?

Más lenne a helyzet, ha az író Eva átalakulását, fejlődését mut-tatná be. Dehát erről szó sincs! Molnár, a könyv 299 lapja kö-zül 295-ön, mint léha, úreszejű, önző, ellenszenves lény lép az ol-vasó elé. Az utolsó négy lap „ma-gabábszállás” nem tud senkit meggyőzni arról, hogy az asszony a továbbiakban sordn meg fog vá-ltozni. Hiszen Eva „nagy megbá-nás”-ának közvetlen oka nem an-nak lassan megérlelődő felismeré-se, hogy helytelen uton haladt, hanem a hűgalád való végleges

szakítás következtében sorfában beállott kedvezőten változás.

A Remény női olvasói, velem együtt — azt hiszem — méltatlan-kodva olvasták, hogy az író, — le-het, nem tudatosan — annak az asszonynak adt igazat könyvében, aki nem jó feleség (minden ko-moly ok nélkül elhagyja becsüle-tes férjét), nem jó anyja (kislával nem törődik, egyetlen nevelési módszere az ütö-vetés), nem jó dolgozó (munkáját kicsinyes, szé-mélyes okból egyik napról a má-sikra otthagyja) és egyetlen érde-me a szépsége. Mert mit másnak, mint Eva igazolásának lehetne nevezni azt, hogy az asszony a re-gény végén — miután férjét meg-csalta, kisláját elhanyagolta, mun-káját és munkatársait cserben hagyta, egy öt szerető, becsületes férjét életét feladta — úgy tehet, mintha mi sem történt volna és egyszerűen, minden különösebb lelkiismeretfurdalás nélkül vissza-tér a férjéhez. Az író egyetlen szó-val sem sejtett azt, hogy Evának lehasádgéret bűnhődnie kell.

Ez a befejezés bántja az olva-só igazságérzetét, legalább is a nőolvasókat, akik úgy érezhetik, hogy az író olvasóitól kíváncsi regényhősöket, aki sem jellemé, sem magatartása révén ezt sem-miképpen meg nem érdemli.

Papp Ferenc Remény-nek ne-vezte el könyvét. (Hogy miért, azt őszintén sajnálom értem). Le-het, abban reménykedik, hogy most már minden jórafordul hősi életében.

A magam részéről azt remélem, hogy a tehetséges író a jövőben nem olyan hősnőkkel lép majd elének, akikkel azonban csak elme-szenvet érezhetünk.

Szabó Mária

Hírek a nagyvilágból

A kínai lapok köszöntik K. J. Vorosilovot

PEKING. (Agerpres.)
Valamennyi kínai lap külön kiadást közölt K. J. Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének pekingi látogatásával kapcsolatban.
A Zsenminszibao, „Nagy szövet-ség és örök barátság” című vezércikkében a következőket írja: „Az egész kínai nép lelkesen, nagy örömmel üdvözli legdrágább barátunkat... Népünk nagy elégtétellel látja a szocialista tábor országai, élükön a Szovjetunióval, testvéri barátságának állandó erősödését, a Kínai Népköztársaság és a Szovjetunió közötti egyre erősebbé váló nagy testvéri szövetséget.”
K. J. Vorosilov, a szovjet állam vezetőjének baráti látogatása új mérföldkővet jelent a Kínai Népköztársaság és a Szovjetunió baráti kapcsolatának állandó fejlődésének útján... Nincsen olyan erő a világon, mely el tudna minket választani egymástól.

Szülardán meg vagyunk győződve arról, hogy K. J. Vorosilov kínai látogatása újabb jelentős hozzájárulás lesz a szovjet és a kínai népek egységéhez, az egész szocialista tábor egységének megerősítéséhez.”
A Guanninszibao, a Kínai Szakszervezetek sajtószerző a következőket írja: „Nehéz szavakba önteni azokat az érzelmeket, amelyekkel nagy szövetségeseink — a testvéri szovjet nép iránt viseltünk. Meleg üdvözlőjük K. J. Vorosilov elnököt, a vele együtt érkezett többi elvtársat és rajtuk keresztül testvéri üdvözlőinket küldjük az egész szovjet népeknek.”
A kínai ifjúság lapja, a Dzsungot-zinniszambro, K. J. Vorosilovhoz intézett vezércikkében a következőket írja: „Üdvözljük Önt, mert a Szovjetunió a mi nagy szövetségeseink, hűséges barátunk; mert az Ön megérkezése újabb bizonyítéka a kínai-szovjet barátság állandó fejlődésének; mert a Szovjetunió a

nemzetközi kommunista mozgalom központja, az antilperializmus oszlopja és a békéért folyó harc zászlóvivője.”
Április 15-én valamennyi kínai rá-

dóállomás különleges műsorokat kezdett sugározni K. J. Vorosilovnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének látogatásával kapcsolatban.

Az afro-ázsiai országok levelet intéztek az ENSZ főtitkárához

NEW YORK. (Agerpres.)

Tizenkilenc afrikai és ázsiai ország képviselői levelet intéztek Dag Hammarskjöldhöz, az ENSZ főtitkárához, melyben tiltakoznak a francia gyarmatosítók véres algériai megtorlása ellen.
„A francia hatóságok által rendezett tömeges megtorlások, — hangzik a levél — mind jobban eltávolítják az algériai kérdés békés demokratikus és igazságos rendezésének lehetőségét.”

A levél felhívja az ENSZ főtitkárára, hogy a levélben felsorolt országok sorsára és helyzetére a hangsúlyozza: az ENSZ-nek sürgős lépéseket kell tennie, hiszen erre a szervezetre hárul a felelősség a világ békéjének megvédéséért.
A levelet Afganisztán, Burma, Ceylon, Egyiptom, Etiópia, India, Indonézia, Irán, Irak, Jordánia, Libanon, Marokkó, Nepal, Pakisztán, Szaúd-Arábia, Szudán, Tunis, Szíria és Jemen képviselői írták alá.

Az indonéz parasztfegyveresület az új kormány megalakításáról

DZSAKARTA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

A Hariar Rakaszt című lap közlése, hogy a 3,700.000 tagot számláló indonéz parasztfegyveresület nyilatkozatát az új kormány megalakításáról.
„Az a kormány, amely sikrászál az imperialisták uralma ellen és biztosítja a nemzeti fejlődést — hangzik a többi között a nyilatkozat —, biztos lehet afelel, hogy a nép többsége, így a parasztok is támogatni fogják.”

Az egyesület annak a reményének ad kifejezést, hogy a kormány következetesen teljesíteni fogja programját.

Panama sikra száll a csatorna feletti szuverenitásért

PANAMA CITI. (Agerpres.)

Ernesto De La Guardia, Panama köztársasági elnöke sajtónyilatkozatában kommentálta a Daily Express című angol lapnak nemrégiben adott interjúját. Az elnök ismét megerősítette, hogy Panama teljes szuverenitást kell hogy gyakoroljon a Panama-csatorna fölött. Hozzátette, hogy Panama csak jól meghatározott, különleges okokra engedélyezett az Egyesült Államoknak joghatóságot a csatorna övezete fölött.

Ki pénzeli Adenauer pártját a választási kampányban?

BONN. (Agerpres.)

A Keresztény-Demokrata Párt választási küzdelmének a nagy monopóliumok befolyása jellemzi, melyek jelentős pénzeszközökkel támogatják Adenauer pártját.

Essenburg professzor, a tübingeni egyetem tanára, Kölnben képviselő, tudósok és szakszervezeti vezetők előtt mondott beszédében felhívta a figyelmet arra a veszélyre, hogy a bonni parlament és különböző nyugatnémet pártok a nyugatnémet monopóliumok akaratának egyszerű végrehajtó közegévé váljanak.

Budapest és egész Magyar országon megszüntették a kivételes állapotot

BUDAPEST. (Agerpres.)

A Magyar NK belügyminisztériuma közleményt bocsátott ki, amelyben bejelenti a kivételes állapot megszüntetését Budapest és egész Magyarországon területén. Ez az intézkedés hozzájárult a villamos, autobus és bérauto-közlekedés rendes mederbe tereléséhez és visszaállította az októberi események előtti helyzetet. Április 13-tól kezdve a vendéglők, kávéházak, stb., rendes időben zárnak. A színház- és mozielőadások, hangversenyek, stb. szintén az októberi események előtti szokásos időpontban kezdődnek.

A kivételes állapot megszüntetéséig ugyanakkor lehetőséget nyújt egyes vállalatoknak arra, hogy újra három váltásban dolgozzanak.

Az angol külügyminiszter a NATO ügyvédje

LONDON. (Agerpres.)

Április 15-én, Canterbury-ben, a NATO-t népszerűsítő mozgó kiállítás megnyitása alkalmából felszólt Selwyn Lloyd, Nagy-Britannia külügyminisztere. Beszédében önkényes adatokat idézett a Szovjetunió fegyveres erőiről és fegyverzetéről és az unalomig hangoztatott „szovjet veszedelem”-mel kísérelte meg igazolni a NATO fejlesztését.

Veksler professzor nyilatkozata az új atomkutató berendezéséről

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

A szovjet kormány nemrég ingyenesen átadta az Egyesült Magkutató Intézetnek azt a gigászi szinkrotronot, amelyet a szovjet tudósok építettek az atommagkutatás céljaira. Az új szinkrotron a világ legnagyobb atomkutató berendezése.

A Lityerturnaja Gazeta munkatársa az alkalmából több kérdést tett fel V. I. Veksler professzornak, a szinkrotronot megtervező és építő munkaközösség vezetőjének.

— Milyen célt szolgál a nemrég működésbe helyezett atomkutató gépezet?

— Múltan a tudósoknak sikerült megvizsgálniuk előbb az atom elektronburkának, majd az atommagnak a szerkezetét, kiemelt az anyag úgynevezett „elemi részecskéinek” rendkívüli jelentősége. A tudósok eddig husznál több ilyen részecskét fedeztek fel. A fizikusok legfőbb feladata ma, minél mélyebben behatolni az atommagok és az elemi részecskék világába, amely sok tekintetben még ismeretlen előttünk és amelyből végső fokon az egész világ felépül. Az új részecskegyorsító óriási méretű fizikai készülék, amelynek segítségével nagyjelentőségű kísérleteket végzünk majd a mikrokozmosz tanulmányozása terén.

— Milyen lehetőségeket nyújt a szinkrotron?

— A készülék feladata „meggyorsítani” az elemi részecskéket annyira, hogy rendkívüli energiát érjenek el. Ezzel különleges „lővedékek” alakulnak a kísérletezők rendelkezésére az atommagok és más elemi részecskék „bombázására”. Minél nagyobb a gyorsító, annál több energiát ad

át ezeknek a „mikrolővedékeknek”, annál mélyebben behatolhatnak a kutatók a mikrokozmosz rejtelmeibe. Az új szinkrotron protonnyalábainak energiája elérte a 8.300.000.000 elektronvoltot és energiájukat nem sokára sikerülni fog 10 milliárd elektronvolta növelni.

— Léteznek-e ilyen gépek más országokban is?

— Eddig a legnagyobb részecskegyorsító a kaliforniai egyetem birtokán volt, amelynek teljesítménye 6.300.000.000 elektronvolt. Az új szovjet szinkrotron tehát a jelen pillanatban a legnagyobb a világon.

Az új készülék tervezésén és kivitelezésén dolgozó tudósok és technikusok egész sor bonyolult kérdéssel kellett, hogy megküzdözzön. A készülék alkatrészei és alkatrészcsoporthai rendkívüli pontosságot igényeltek. A készülék irányítására és ellenőrzésére nem kevesebb, mint 10.000 különböző berendezés és szerkezet szolgál. Csupán a mágneses tér homogenitásának biztosítására több mint 150.000 hallatlanul pontos mérésre volt szükség (tudnunk kell, hogy a mágneses tér legcsekélyebb eltorzulása meghiusítja a készülék működését.)

— Milyen munkánál fogják felhasználni az új gyorsítót?

— A legfőbb probléma az elemi részecskék — elsősorban a protonok és neutronok — szerkezetének megvizsgálása. Igen érdekes feladat a mezonitípusú (a könnyű elektronoknál nagyobb és nehéz protonoknál és neutronoknál kisebb tömegű) részecskék s a közöttük és a nehéz részecskék közötti végbemenő alakulások vizsgálata.

Bízást számíthatunk arra, hogy a 10 milliárd elektronvolttal gyorsított

BANDUNG HÉTE

DELHI. (Agerpres.)
Az Ázsiai Szolidaritás Indiai Társasága ünnepi hetét rendezte a bandungi értekezlet második évfordulója alkalmából.

Április 13-án a társaság nagygyűlést rendezett, melyen Pan Citi, a Kínai Népköztársaság nagykövete mondott beszédet, aki a többiek között hangsúlyozta az ázsiai és afrikai országok közötti szolidaritás megerősítésének fontosságát és az ezen szolidaritás alákonzasztására törekvő imperialista hatalmak mesterkedése elleni éberség megerősítésének szükségességét.

A jordániai események — egy angol-amerikai összeesküvés eredményei

NEW YORK. (Agerpres.)

A jordániai eseményekről írott kommentárjában az egyiptomi As Saab című lap arra a következtetésre jut, hogy ezek egy angol-amerikai összeesküvés eredményei, melyet a Bermuda-szigeteken tartott tanácskozással alkalmával határoztak el. „Valóban nehéz lenne nem keres-

ni kapcsolatot a között, ami Ammanban történik és az Egyesült Államok növekvő közpénzületi beavatkozása között, mely az Egyesült Államoknak a bagdadi katonai egyezményhez való csatlakozása és az Eisenhower-elv kihirdetése révén nyilvánult meg.”

A szudáni szakszervezetek szövetsége követeli az algériai vérontás megszüntetését

KAIRO. (Agerpres.)

A Men hírügynökség jelentése szerint a szudáni szakszervezeti szövetség nyilatkozatot tett közbe, melyben követeli a szudáni parlament képviselőitől: vizsgálják meg a parlament legközelebbi ülésén az algériai kérdést és kéri, hogy ezt

a problémát vigyék az ENSZ közgyűlés legközelebbi ülésére elé. „Az algériai háború — mondja a nyilatkozat — komoly fenyegetést jelent a közel-keleti béke szempontjából.”

A nyilatkozat végül követeli: veszenek véget az algériai vérontásnak.

A tizenhét nyugatnémet tudós felhívása hatalmas benyomást keltett a Német Szövetségi Köztársaságban

BONN. (Agerpres.)

A nyugat-németországi göttingi „Max Planck” tudományos intézet tizenhét tudósa és tudományos kutatója — mint ismeretes — április 12-én felhívást bocsátott ki, amelyben tiltakozik a Német Szövetségi Köztársaságnak atomfegyverrel való felszerelésével. A tudósok tiltakozása hatalmas benyomást keltett a nyugatnémet közvéleményben.

„Nyugati sajtóügynökségek hangsúlyozzák, hogy a felhívás aláírói között világhírű tudósok, Nobel-díjasok vannak, mint Otto Hahn, az első tudós, aki végrehajtotta az uránium hasadását, Werner Heisenberg professzor, Einstein tanítványa. A legnagyobb részben helyes nyugatnémet lapok élénken kommentálják azt a tényt, hogy a felhívást aláíró tizenhét tudós bejelentette: nem hajlandó résztvenni az atomfegyverzet gyártásában, kísérletezésében és felhasználásában.”

A France Presse távirati ügynökség közli Heisenberg professzor nyilatkozatát, aki rámutat, hogy a felhívás aláírói igyekeztek felhívni a nyugatnémet közvélemény figyelmét „arra a veszélyre, amit az atomfegyverek jelentenek.”

Nyugat-Németország legbefolyosabb lapjai kommentálják ezeket a nyilatkozatokat, valamint a tizenhét atomtudós és kutató felhívását, amelyet a bonni kormánykörökhez intéztek és ezt „teljesen következetes” (Frankfurter Allgemeine) és „teljesen igazolt” (Süddeutsche Zeitung) figyelmeztetésnek tekintik.

Legújabb táviratok

Nemzetközi szolidaritás Varsó és Hiroshima városok közös felhívásával

VARSO. Az Agerpres különtudósítója jelenti:

Varsó néptanácsának elnöksége az 1945. évi atombombázás áldozataul esett Hiroshima város elöljáróságához fordult, bocsássanak ki közös felhívást a magfegyver-kísérletek eltiltásával kapcsolatban. A második világháború során legtöbbet szenvedett két város felhívásában követeli a termomeleáris fegyverek eltiltásával kapcsolatos nemzetközi egyezménynek, az egyetemes béke megszilárdítása érdekében való sürgős megkötését, ami első lépést képezne bármilyen tömegpusztító fegyver használatának eltiltására és az általános leszerelés útján.

A világ valamennyi békebizottsága, a különböző országok mártír-városai és a békeharc számottevő, tevékeny résztvevői már a felhívás kibocsátásának első napjaiban választottak a varsói kezdeményezésre, s támogatásukról és szolidaritásukról tettek tanúságot.

A Szovjet Békebizottság kijelentette: teljes egészében támogatja a magfegyver és az ezzel való kísérletek elleni harc megszilárdítását.

Varsó város kezdeményezését pedig nagyjelentőségű és értékes hozzájárulásnak tekintik a nemzetközi le-szűltesség enyhítésének ügyéhez.

A felhívás kibocsátásának másnapján Szatlingrad város köztársaság csatlakozik Varsó felhívásához.

A csehszlovák Lidice mártír-városban Varsó kezdeményezése különösen élénk érdeklődést keltett. Lidice lakói a felhívásnak a cseh sajtóban történt közlése után figyelemmel tettek városuk néptanácsát a felhívás jelentőségére és az ahhoz való csatlakozás szükségességére.

Csatlakozott Varsó és Hiroshima felhívásához Drezda (Német DK) és Coventry (Anglia) is.

Franciaország 1500 polgármestere és 30.000 városi tanácsosa nevében Waldeck Huiler szenátor válaszló a varsói felhívásra: „Melegen támogatjuk Varsó néptanácsának kezdeményezését, mindent megteszünk a béke megőrzésére.”

Dr. Sz. Kitchlew, az Össz-Indiai országos Békatanács elnöke, hasonlóképpen a felhívás támogatása mellett foglalt állást.

A magyar ipar javuló helyzete

BUDAPEST. (Az Agerpres különtudósítója jelenti):

A dunapentei kokszó-üzem április 12-én újra megkezdte a kohókokszt gyártását. Mint ismeretes, az októberi események után beállt szénhiány lehetetlenné tette a kohókokszt gyártását. Most a komló szénbányák dolgozóinak odaadó munkája következtében a dunapentei kokszó-üzem újból abban a helyzetben van, hogy teljes üzemenként dolgozzon.

A Könyvgyártási Minisztérium hatáskörébe tartozó magyarországi gyárak termelése ez év márciusában majdnem elérte az 1956 szeptemberi termelés szintjét. Egyes fogyasztási cikkek gyártó üzemek termelése túlhaladta a tavalyi termelés mutatószámát. Így például a kötőanyagipar termelése 2,2, a cipőipar, bőr- és fémdolgozó ipar 10 százalékkal volt nagyobb a tavalyinál. Előreláthatólag rövid időn belül a többi iparágakban is túlhaladják a tavalyi termelést.

A kommunista párt helyzetéről tanácskozott a görög parlament

ATHEN. (Agerpres.) — TASZSZ.

A görög parlament az ország belső megbékélésére vonatkozó intézkedésekről tárgyalt. A vita során felszólt Passzalidisz képviselő. Egyebek közt kijelentette: nem lehet helyreállítani az országban a demokráciát és nem lehet megvalósítani a megbékélést, az általános amnesztiát kihirdetése, a Görög Kommunista Párt legalizálása nélkül s amíg emberket üldözbe vesznek bizonyos eszmék miatt.

A Görög Kommunista Párt — mondotta Passzalidisz — olyan párt, amelyet a nép nagy része követ, olyan párt, amely a nemzeti szabadságért harcolt és a fasizmus megszüntetéséért és amely most arra törekszik, hogy politikai és társadalmi programját békés, normális eszközökkel valósítsa meg. A Görög Kommunista Párt sohasem volt és most sincs Ciprus önrendelkezési joga ellen. Amnesztiát követelünk a Görög Kommunista Párt részére. Eszaki szomszédaink, a népi de-

demokratikus országok kormányai több ízben hangsúlyozták, hogy tiszteljenben tartják Görögország területi sérthetlenségét. A Görög Kommunista Párt állást foglal Görögország területi sérthetlensége mellett. De vannak úgynevezett szövetségeseink, akik ennek ellenkezőjét akarják és velük szemben nézeteltérés való tekintet nélkül meg kell védenünk országunk területi épségét. Ezek a szövetségeseink országunk feldarabolására törekcsenek.

A Görög Kommunista Párt több ízben kijelentette, hogy elvben híve országunk normális politikai életének és békés fejlődésének. A Görög Kommunista Párt 7. plenáris ülésén ilyenértelmű téziseket dolgozott ki, erről azonban a helyettes belügyminiszter szándékosan nem tett említést, mert ez nincs így.

Az általános közkegyelem, a demokratikus törvények helyreállítása ellen felhozott érvekben még azok sem hisznek, akik hivatkoznak rájuk

— folytatta Passzalidisz. — Ezekkel az érvekkel azért hozakodnak elő, hogy véka alá rejtsek az országban lévő rendellenes helyzet igazi okát. Nem szűk pártérdekek vezérlelnak bennünket — mondotta végül Passzalidisz —, amikor szorgalmazzuk az általános közkegyelmet, a kivételes törvények és határozatok hatálytalansítását, a Görög Kommunista Párt törvényes elismerését, a demokrácia és a normális élet helyreállítását. Mi az egész nemzet érdekeit tartjuk szem előtt. Azt akarjuk, hogy szűnjön meg országunkban a bajor, hogy ráterhessünk a boldogulás és a haladás útjára. Megengedhetetlen, hogy a végtelenségig folytassuk a bosszúállást. A nemzet érdekei megkövetelik a szabad törvények helyreállítását, az általános közkegyelem elfogadását, a normális politikai élet és a megbékélés biztosítására.

A görög parlament a megbékélésre vonatkozó vitát május 6-án a husvéti szünet után folytatja.

„Az atomenergia legtekintélyesebb tudósai felhívásának — írja a Frankfurter Allgemeine — nemcsak Németországban, hanem az egész világban visszhangra kellene találnia és mindenkinek magáévá kellene azt tennie, hogy kiküldessék a katasztrófát.”
A Frankfurter Rundschau hasonlóképpen üdvözli a göttingi „Max Planck” intézet tudósainak felhívását, a Bild című képeslap pedig „el a kezével az atomfegyvertől” cím alatt közli a felhívás szövegét. A Die Welt szintén a „Max Planck”

A Német Szociáldemokrata Párt tovább harcol a Bundeswehrnek atomfegyverekkel való ellátása ellen

BONN. (Agerpres.)

A Német Szociáldemokrata Párt vezetői hevesen bírálják a Német Szövetségi Köztársaság kormányának és elsősorban Adenauer kancel-

lárnak azt a szándékát, hogy a nyugatnémet hadsereget — akárcsak az észak-atlanti többi tagállamait — lássák el atomfegyverekkel.

Beíltották a demokratikus szervezetek működését Bajorországban

BONN. (Agerpres.)

Mint a müncheni Süddeutsche Zeitung című lap közli, Bajorország kormánya közölte azoknak a szervezeteknek névsorát, amelyeknek tevékenységét Bajorországban államellenesnek nyilvánították és ezért működésüket beíltották. A listán de-

demokratikus szervezetek szerepelnek, mint a Demokratikus Németország Nemzeti Arcvonal, a Németországi Nők Demokratikus Szövetsége, a Kulturbund, a Szabad Német Ifjúság Szövetsége, a Német-Szovjet Baráti Társaság, stb.